

1913-05-10

FAKTA

Dokumenttype:
Brevudkast

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
Hellerup (Danmark)

Omtalte personer:
Billedhuggerforeningen
De Frie Billedhuggere
Den Frie Udstilling
Malende Kunstneres Sammenslutning

Arkivplacering:
J.F. Willumsens Museum
Arkivkasse: A/II/6 - PQ

DOKUMENTINDHOLD

Willumsen vil trække sig ud af Den Frie Udstillings byggeudvalg og han ønsker ikke længere at udstille på fællesudstillinger i Danmark. Han har mistet sin tro på et kammeratskab i kunsten og han overvejer dermed at melde sig helt ud af Den Frie Udstilling.

TRANSSKRIFTION

10 Maj 1913.

Kære Viggo Pedersen

Tak for Deres elskværdige Brev; jeg føler naturligvis noget Samvittighedsnag over at jeg svigter Dem i Arbejdet; men jeg ved at De sagtens klarer det Hele uden mig; hvis det lader sig klare - Naar jeg trækker mig ud af Byggeudvalget har naturligvis Beslutningerne paa Generalforsamlingen gjort sit dertil; men de var dog kun den lille Draabe som fik Bægret til at flyde over.

Jeg har i de sidste 10-15 Aar haft en umættelig Trang til Samhørighed, til Kammeratskab, til fælleds Optræden. Det var en underlig "rund" Følelse som altid fyldte mig. Jeg maatte arbejde hen til store ideale Tilstande for Kunsten. Jeg startede Billedhuggerforeningen, malende Kunstneres Selskab, jeg forsøgte at skabe et Kunstnerraad, de Frie Billedhuggeres Tilslutningen til den Frie Udstilling var ogsaa et led deri m.m. Tiden har vist at alt mit Arbejde er spildt, men den har ogsaa vist mig at Aarsagen til al denne Splittelse og dette Had imod hinanden, og dette Tyrani imod den frie Personligheds Udvikling ligger i Afholdelsen af Fælledsudstillinger, hvor den ene absolut maa tale i Øst naar den anden taler i Vest, hvor Ramme støder til

Ramme.

Jeg er led og ked af al Udstillingsvæsen og Udstillingskammeratskab, hvor man er lukket inde i en Æske med nogle Folk, som skal have Fælledsinteresser samtidig med at de er hinandens Handelskonkurrenter. Det vil sige Venner og Fjender paa samme Tid.

Naar jeg har meldt mig ud af Byggeudvalget er det en Følge af at jeg har tabt Troen paa Kammeratskab i Kunst. - Og Konsekvensen bliver at jeg ogsaa maa ophøre med at udstille paa Fælledsudstillinger her i Landet. Derfor maa De ikke blive forbavset naar jeg nu benytter Lejligheden til at fortælle Dem at jeg tænker meget stærkt paa at trække mig ud af den Frie Udstilling fra den 1ste Juli at regne. Den 7 Sept iaar naar jeg de 50 Aar og jeg synes at det saa kunde blive en passende Anledning til at begynder den anden Halvdel af mit Aarhundrede med virkelig at være "En af de Frie" og at bruge mine Kræfter til at staa fuldstændig "Ene" og ikke mere tro paa det dumme Kammeratskab. Men De skal om den Sag hører nærmere fra mig, naar jeg er kommet til Klarhed over om jeg virkelig har de Kræfter der hører til for at gennemføre denne Ide.

Med venlig Hilsen

**KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE**

NY CARLSBERGFONDET

Deres hengivne
J.F. Willumsen

19 maj 1913.

Kære Viggo Pedersen

Tak for Deres elskværdige Brev; jeg føler naturligvis noget Savrthighedsnag over at jeg svigter Dem i Arbejdet; men jeg ved at De sagtens klarer det Høje uden mig; hvis det lader sig klare, så skal jeg trække mig ud af Byggeudvalget, der naturligvis Beslutningerne paa Generalforsamlingen gjort sit dertil; men det vil dog kun den lille Droabe som fik Bægret til at flyde over.

Jeg har i de sidste 10-15 Aar haft en uomættelig Trang til Samhörighed, til Kammeratskab, til fælles Optræden, det var en underlig "rund" Følelse som altid fylde mig. Jeg maatte arbejde hen til store ideale Tilstande for Kunsten, jeg startede Billedhuggerforeningen, malende Kunstneres Selskab, jeg forsøgte at skabe et Kunstnerraad, de Frie Billedhuggeres Tilslutningen til den Frie Udstilling ^{var ogsaa et led deraf}. Tiden har vist at det mit Arbejde er spildt, men den har ogsaa vist mig at Aarsagen til al denne Splittelse og dette Had imod Konancen, og dette Tyrani imod den frie Personligheds udvikling ligger i Afholdelsen af Fællesudstillinger, hvor den ene absolut må tale i Fødselsaars den anden taler i Vest, hvor Ramme støder til

Ramma.

Jeg er lid og ked af al Udstillinge.
væsen og Udstillings Kammeratskab,
hvor man er lukket inde i en Cirkel
med nogle Folk, som skal have
Fælledsinteresser samtidig med at de er hinandens
Handelskonkurrenter. Det vil sige Venner
og Fjender paa samme Tid. Naar Naabo
Naar jeg har meldt mig ud af Bygge-
udvalget er det en ^{fast} Følge at jeg
har tabt Troen paa Kammeratskab i
Kunst. - og Konsekvensen bliver at
jeg ogsaa maa ophøre med at udstille
paa Fælledsudstillingen; ^{her: Landet} Derfor maa
de ikke blive forbaavset naar jeg ^{må} benytte
Lejligheden til at fortælle Dem at jeg
tænker ^{mest} stærkt paa at trække mig
ud af den Frie Udstilling fra den
1ste Juli at regne. Den 7 Sept i aar
naar jeg de 50 aar og jeg synes at det saa
kunde blive en passende anledning til at jeg begynder
den anden Halvdel af mit Aarhundrede
med virkelig at være "Ene" af de Frie
og at bruge mine Kræfter til at staa
saa fuldstændig "Ene" og ikke mere
tro paa det dumme Kammeratskab
Men De skal om den Sag høre nærmere
fra mig, naar jeg er kommet til Klar. hud over om
jeg virkelig har de Kræfter der hører til for at gennem-
føre denne Ide. Med venlig Hilsen
Deres hengivne
J. F. Willumsen